

פרשת ואתחנן
(שבת נחמו) תשפ"ו

גיליון 321

א לעבטיגער שבת

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

מאת הרב יהודה צבי שפירא

תפלה ברחמים ותחנונים

פניני פרשה

"ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר" (ג כ"ג)

אל ה' – הוי"ה – לשון רחמים. ובסוף הפסוק: **"לאמר, ע"ד הפסוק (שמות י"ט): 'כה תאמר לבית יעקב' – אמירה לשון רכה (מדרש). השתפלה צריכה להיות ברחמים, באמירה רכה ובלשון תחנונים.** וכמובא (אבות ב' י"ג): **"וכשאתה מתפלל אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא."** ויעניין בליקוטי מוהר"ן (קצ"ו), שיש לעורר רחמים בתפלתו ולא בחזקה.

"ואתחנן אל ה'" (ג כ"ג)

רש"י בדבריו: אין חנון בכל מקום אלא לשון מתנת חנים. ויש לדייק, שדייקא בארץ ישראל, ביקש מתנת חנים, שהיא מתנה לעם ישראל, וכמובא בדבריו חז"ל (ב"ר פ"א): **"ע"פ: 'כח מעשיו הגדיל לעמר', על ארץ ישראל שהקב"ה נתנה במתנה לאשר יישר בעיניו.**

"את גדלך ואת ידך החזקה אשר מי קל" (ג כד)

בליקוטי מוהר"ן (תורה מ"ד): על הפסוק **"כח מעשיו הגדיל לעמר"** שהקב"ה נתן את ארץ ישראל למי שהוא רוצה (ע"פ דברי חז"ל): **"וע"י המחאת כף שהם כ"ח פרקין ידיים, מעוררין כ"ח אתון דמעשה בראשית, ובעד יד כוח בידו לטהר אויר ארץ העמים, ובידו לתת לכל מי שירצה. (יעו"ש). ואפ"ל שזהו ענין הידיים – ידך" החתום פה להמשיך את ה'כח' מעשיו, ע"י כ"ח פרקין ידיים.**

"אתה החלוח" (ג כד)

יש לומר בהקדם: דהא מתפלתו זו של משה נלמד תפילה לדורות, וכמובא (מד"ר דברים ב' ה'): **"דבר אחר בעת ההיא לאמר, מהו לאמר, לדורות, שהיו מתפללין בשעת הצרה."** וכן הוא בדבריהם (ברכות ל"ב): **"דרש רבי שמלאי לעולם יסדר אדם שבתו של הקב"ה ואחר כך יתפלל מנול ממש, דכתיב (דברים ג' כג): 'ואתחנן אל ה' בעת ההיא, וכתיב: ה' אלהים אתה החלות להראות את עבדך את גדלך ואת ידך החזקה...' וכתיב בתריה: אעברה נא ואראה את הארץ הטובה וגו'.** והנה ידוע ד"ספר התהלים" הוא ספר התפילה לדורות כמובא ע"כ בארכה, וזהו בריש תפילתו של משה: **"אתה החלות" בגימטריה: "ספר התהלים," עם עוד ארבעה עשר כמנין דוד."** ועוד עשרה כמנין עשרה הצדיקים שעל ידם נאמרו מזמורי התהלים, כמובא. וזהו בדרך רמז התפילה לדורות של עם ישראל, ע"י ספר התהלים.

"אעברה נא ואראה את הארץ הטובה" (ג כה)

לכאורה יש לדייק, למה בתפלתו של משה על מרים (במדבר י"ב י"ג): **"התפל בתפילתו: 'ב' פעמים נא': 'קל נא רצא נא לה', ובכאן הזכיר תיבת נא' רק פעם אחת.**

יש לומר בהקדם בדברי האור החיים" שם בחומש 'במדבר' ויש חילק נא' הראשון; שהוא: **"לשאלו ממדת החסד, כאמרו חסד קל נא – לשון בקשה ופיוס לעורר מידת הרחמים."** וכן הוא בליקוטי מוהר"ן (תורה ק"ה): שיש רחמים פשוטים ויש רחמים גדולים, והרחמים הפשוטים מעוררים את הרחמים הגדולים שאין להם גבול, וזהו (במדבר י"ב): **"אל נא רפא נא לה."** הכפול הכתוב במרים, שמשו רבנו, עליו השלום, ביקש זאת מהשם יתברך, שהשם יתברך בעצמו כביכול יתפלל ויבקש מעצמו שירפא אותה, ויעורר את רחמי הגדולים. כמובא בדבריהם.

מבקש ומתחנן לפניו בכמה וכמה טענות !

וזאת הייתה בעצם עבודתו שלו עצמו עוד בימי נעוריו, וכמובא (שבחי הר"ן י'): **"עיקר עבודתו אשר על ידה זכה למה שזכה, היה רק ריבוי התפלות והתחנות והבקשות והרצוים והפיוסים – שהיה רגיל מאד להתפלל ולהתחנן לפניו יתברך. והיה מרצה ומפייס אותו יתברך – בכמה מיני תחנות ובקשות שיזכהו ברחמי לקרבו לעבודתו יתברך. ועיקר מה שהועיל לו היו התפלות שהתפלל בלשון 'אשכנז', שהיה רגיל מאוד לייחד לו איזה מקום שמצא שאין שם בני אדם, והיה מפרש שיחתו לפני השם יתברך בלשון שמדברים בו, דהיינו בלשון אשכנז. והיה מרצה ומפייס אותו יתברך ומבקש ומתחנן לפניו יתברך בכמה וכמה מיני טענות ואמתלאות ושראוי לו יתברך שיקרבו לעבודתו, והיה רגיל בזה מאד מאד והיה מבלה ימים ושנים על זה."**

ומאוצר מתנת חנים חננו !

היה זה החסיד רבי סנדער מהעיר 'טרהוויץ' שבאוקראינה שהיה מגיע לאומאן לרגל מסחרו, והיה נכנס לציון הק', והיה מבלה שם שעות רבות.

היה זה פעם כשהיה בציון והחל לומר את ה'תיקון הכללי', ובאותו הזמן נכנס לציון עוד אחד מהחסידים. הלה סיפר: שכשנכנס לציון מצא את רבי סנדער מתחיל לומר את ה'יהי רצון' שלפני אמירת התהלים, ונעצר בתיבות "ומאוצר מתנת חנים חננו", הוא חזר על תיבות אלו פעמים אין מספר, ואמרם בשברון לב, בפשיטות ובתמימות, כאילו אין לו שום קיום רק מאוצר מתנת החנים.

אותו חסיד החל בינתיים לסדר את תפלותיו בציון, באמירת 'עשרת המזמורים', השתטחות מנהגו, ולאחר שסיים התפלה לשמוע את רבי סנדער עדיין מחזיק בתיבות: "ומאוצר מתנת חנים חננו".

לאחר מכן יצא הלו והלך לבית המדרש ושם ישב ועסק בתורה ובשיחה בעבודת ה'. לאחר כמה שעות חזר לציון הקדוש. כשנכנס לפתח הציון, נעמד מרעיד ומשתומם כשראה את רבי סנדער עדיין חוזר על התיבות: "ומאוצר מתנת חנים חננו", כשכולו כיסופים והשתכחות הנפש...

בפרשייתנו אנו קוראים: "ואתחנן אל ה'" – תפילתו של משה רבינו בתחנונים היה, ביקש והתחנן למתנת חנים, וכדברי רש"י: **"אין חינון בכל מקום, אלא לשון מתנת חנים, לפי שאמר לו 'חנותי את אשר אחון', אמר לו בלשון ואתחנן."** צאי לך בעקבי הצאן – בדרכי רבותינו ואבותינו, לבקש ולהפציר בתחנונים ובפיוסים, לרצות פני אדון קל מאוצר מתנת חנים, כעני וכרש לפדוק בדלתותיו, לעורר רחמי המרובים ובכך – להמשיך רחמנותו הגדולה אלינו, ובדבר ישועה ורחמים ניפקד.

שירת הפרשה

"וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַיָּמִים הָאֵלֶּם – בְּפָרְשָׁה הַתְּפִלָּה בְּלִשׁוֹן שֶׁל תַּחֲנֻחַ וּבִקְשָׁה.

הַעוֹשֶׂה תְּפִלָּתוֹ קָבֵעַ אֵין תְּפִלָּתוֹ תַּחֲנוּנִים לְבָקֵשׁ וּלְהַתְחַנֵּן וּלְהַרְבּוֹת בְּהַפְצִירִים.

תְּפִלַּת הָעֵנִי עַד לְמֵאֹד גְּדוֹלָה וְחֲשׂוּבָה כִּי תַחֲנוּנִים יְדִבֵּר רֶשׁ בְּצִלּוֹתֶיהָ וּבִתְפִלָּה.

מֵאֹצֵר מִתְּנַת חֲנָנִי – תְּפִלָּתָם שֶׁל חֲסִידִים צָאִי לָךְ בְּעֶקְבֵי הַצֶּאֱן בְּתַחֲנָה לְעוֹרֵר רַחֲמִים.

בדברי המדרש (ריש פרשת ואתחנן): **"עשרה לשונות של תפילה הם, ומכולן לא נתפלל משה אלא בלשון תחנונים, אמר רבי יוחנן מכאן אתה למד שאין לבריה כלום אצל בוראו, שהרי משה רבינו רבם של כל הנביאים לא בא אלא בלשון תחנונים."**

ועוד מדרש המדרש על הפסוק (משלי י"ח): **"תחנונים ידבר רש ועשיר ידבר עזות", אמר רבי נחומא: "תחנונים ידבר רש" – זה משה, שבא אצל בוראו בתחנונים. ובהמשך שם: א"ר יוחנן: "תחנונים ידבר רש" – אלו נביאי ישראל. "ועשיר ידבר עזות" – אלו נביאי אומות העולם. א"ר אין לך צדיק באומות העולם יותר מאיוב, ולא בא אלא בתוכחות ודרך דין, שנאמר: "אערכה לפני משפט ופיו אמלא תוכחות" (איוב כ"ג). אין לך גדול בנביאים ממשה ויושעיה, ושניהם לא באו אלא בתחנונים. ישעיה אמר: "ה' חננו לך קוינו" (ישעיה ל"א). ומשה אמר "ואתחנן אל ה'."**

וכבר נאמר בדברי חז"ל (ברכות כט.) על המשנה: **"העושה תפילתו קבע אין תפילות תחנונים."** מאי קבע, א"ר יעקב בר אידי א"ר אושעיא, כל שתפלתו דומה עליו כמשוי, ורבנן אמרי כל שאינו אומרה בלשון תחנונים.

ובש"ע (א"ח צ"ח ג) פסק כשניהם, וזה לשונו: **"יש להתפלל דרך תחנונים כרש המבקש בפתח, וכן שלא תראה התפילה כמשא כבד שמבקשים להיפטר ממנו."** וכתב שם ב"משנה ברורה": שאפילו אמרה בלשון תחנונים – אם אינו מחשב כמו שצריך דבר ובה לבקש לפני המלך, אלא מתפלל מפני החיוב לצאת ידי חובתו אינו נכון ומאוד יש לזהר בזה, אלא שבדיעבד א"צ לחזור ולהתפלל. וביבאור הלכה: הביא שיש כמה וכמה מגדולי הפוסקים שאומרים שצריך לחזור ולהתפלל, (ועייין בספר אשפוף לפניו שיחי פרק ב).

מה שלמדים אנו שצריכים להתפלל בתחנונים ובהנכחה, לבקש מאוצר מתנת חנים, ולא בהרגשה של חיוב וכדומה לך.

ולכך כותב הראשית חכמה (תוצאות חיים אות קצ"ט): שצריך לבקש כעני בפתח שידע שאין מגיע לו מאומה. וכדאיתא בזוהר (בלק קצה): **"שכשראה דוד המלך את גודל עוצם מעלת 'תפילת העני' עד שהיא קודמת ל'תפילת משה', ול'תפילה לדוד', עמד וביקש לעשות עצמו 'עני' כמ"ש (תהלים קט כב): 'כי עני ואביון אנכי', וכדרך העני שהוא מבין שאין מגיע לו והוא מתבייש מהנותו, ומתחנן אליו, כן אנו צריכים להיות בתפלתנו להשם יתברך.**

כמו שלוקח הדבר בחזקה !

כך הם דברי המשנה באבות (ב' י"ג): **"וכשאתה מתפלל אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא, שנאמר (ויאל ב): 'כי חנון ורחום הוא'. ובדברי הרע"ב: 'כי רוצה בתחנונים, ועל ידי התחנונים הוא מעורר רחמים."**

ובליקוטי מוהר"ן (תורה קצ"ו) על משנה זה כותב בלשון קדשו: **"וכשאתה מתפלל אל תעשה תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים וכו' (אבות פרק ב). כי אסור לאדם לעמד עצמו על שום דבר, הינו שאסור להתעקש בתפילתו שהקדוש ברוך הוא יעשה לו דווקא את בקשתו, כי זה הוא כמו לוקח דבר בחזקה, בגולה רק צריך להתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים, אם יתן השם יתברך יתן ואם לאו לאו, כמובא במקום אחר (בהתורה ט תיקונין סי' כ).**

וזה: אל תעשה תפלתך קבע, מלשון גזילה כמו שכתוב (משלי כ"ב): **"קבע את קבעיהם נפש" הינו שכל מה שהוא מבקש, הן פרנסה או בנים או שאר צרכים, אסור להתעקש ולעמד עצמו בתפלתו שדווקא יעשה הקדוש ברוך הוא את תפילתו, כי זה הוא תפלת קבע – שלוקח הדבר בחזקה בגולה רק יתפלל רחמים ותחנונים."**

המשך פניני פרישה

והנה בכאן שמש רבינו הקדים בתפילתו את ה'חסד וההודאה', בכך שהתחיל 'אתה החילות', וכמובא בחז"ל ע"כ - הוא כבר עורר והמשך גדולת רחמי, הוא עורר את מידת החסד והרחמים, כדברי ה'אור החיים' שם ב'מרים' - שעורר את מידת החסד והרחמים ב'נא' הראשון. וכן - הוא עורר את הרחמים הפשוטים - כמובא בליקו"מ - דהא במידת ה'הודאה' מעוררים רחמי ית', וכמובא: שצ"י אורה שער ראשון, פ"ח, שער הכוונות ועוד: שכשארם בא להתפלל ולשפוך שיח, ישנם מקטרגים וכוחות הס"ט המונעים מתפילתו שתעלה ותתקבל למעלה, ולכן תיקנו חז"ל בתחילת התפילה צירוף מזמורי תהלים וליקוט מנביאים וכתובים שענינו הוא שבחו של מקום, להכיר את הקטרגים, ולעורר רחמי. ולכן מובן שבכאן התפלל משה רק פעם אחת 'נא' מכיוון שכבר היה בכאן ענין ההודאה, שבכך עורר את מידת הרחמים.

"ועתה ישראל שמע אל החקים ואל המשפטים... למען תחיה" (ד ט)
"ועתה" - ע"פ המובא (ליקו"מ ע"ב): "כי אין לו לאדם בעולמו, אלא אותו היום ואותו השעה שעומד בו". וזהו דיוקו של "ועתה".

"ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כלכם היום" (ד ט)
 בדבריהם (כתובות ק"א). על הפסוק "ובדבך" (דברים י, כ) וכי אפשר להדבק בה' והרי כתוב "כי ה' אלוךך אש אוכלה הוא" (שם ד, כד) אלא הדבק בתלמיד חכם וזה כאלו אתה דבק בה'. ולפי זה אפשר לומר גם בכאן על 'הדבקים' שהם התלמידים חכמים, ובהמשך "חיים כלכם היום" שעי"י ממשכים את ה'רוח חיים', וכמובא (ליקו"מ ח): שעיקר הרוח חיים מקבלים מהצדיק והרב שבדור, כי עיקר הרוח חיים הוא בתורה. כמ"ש "ורוח אלקים מרחפת ע"פ המים הוא התורה, והצדיקים רבקים בתורה. כן אפ"ל, שהצדיקים חיים - חיים נצחיים, וכמובא בחז"ל "צדיקים במיתתם קריים חיים", ובליקוטי מוהר"ן (תורה כ"א): שחיים נצחיים הם רק אצל השי"ת, ומי שנכלל בו ית' גם כן חיי לנצח.

"רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים" (ד ט)
 יש לדייק בתיבת 'מאד' ע"פ דבריהם (בראשית רבה ה ט) ש'מאד' זה 'מלאך המות', שעי"י ה'מאד' - זכירת יום המיתה - יוכל להישמר, וכמאמרם (ברכות לא.) שזיכור לו יום המיתה בכדי שיוכל להתגבר על היצה"ר. ובדברי המהרש"א שם: שעדיף לנצח את היצר הרע על ידי תורה, ורק "אם לא נצחו" מזכיר לו יום המיתה. וזהו אפ"ל בפירוש דברי הקרא: 'את הדברים', רמז על "תורה", ורק לאחר מכן הרמז ב'מאד'.

"רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים" (ד ט)
 שמירת 'גוף ונפש' יחדיו, ויעויין ב'כלי יקר'.
 ובליקוטי מוהר"ן (תורה כ"ב): שעל האדם לרחם על בשר הגוף, להראות לו מכל הארה ומל השגה שהנשמה משגת, וכמ"ש: 'מבשרך אל תתעלם'. ומבשרי אחזה אלוך, וזהו בכאן: החיבור בין הגוף לנשמה.

"ליראה אותי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם ילמדון" (ד ט)
 אפשר לדייק שבדברי הפסוק זה: 'ליראה אותי', ולאח"כ: 'זאת בניהם ילמדון', שבריש על האדם לעבוד על עצמו הוא ביראת שמים, וכך הוא יוכל להנחילו לבניו, ע"ד דבריהם: 'כל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים', וכמסופר על ה'חפץ חיים' שמאן שהוא בא להתבאר אצלו על הצלחה בחינוך בניו, אמר לו שהיה צריך להתחיל בכך מלפני שנים רבות עם עצמו. ואפשר להסמך לכך דבריהם: (נדרים פא.) 'מפני מה תלמיד חכם אין בניהם תלמידי חכמים? מפני שלא ברכו בתורה תחלה', שעל האדם להשקיע בעצמו בו - בתחילה' שיהיה טופח ע"מ להטפח.

כן אפשר ללמוד מכאן ענין ה'יצוואה' שיצווה אדם את בני ביתו לאחר חייו, וכתוב למען אשר יצוה את בניו. וזהו, בהמשך של 'אשר הם חיים על האדמה' - סיום חייו - יהיה המשכיות של: 'זאת בניהם ילמדון'.

"ושננתם לבניך דברת כם" (כ ה)
 דברי רש"י: 'לבניך אלו התלמידים', ואפשר לדייק: דלכך כתוב בתלמידיו הרמז בבנים, לשון: 'ושננתם' שיש לשנן ולחזור עליהם עד שיהיו ברור אצלם, וכמובא מרב פרידא (עירובין דף נד): שלמד את תלמידו ארבע מאות פעם.

סיפורים מאירים

סיפורי פרישה במושגת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו זי"ע

"אעברה נא ואראה" (דברים ג - כה)

הכיסופים לנסוע לרבי

כיסופיו של החסיד הנודע רבי משה בורשטיין לנסוע לציון המצוינת באומן בימי הסגר של שלטון הקומוניסטי היו ללא שיעור, התפלל והפציר, דיבר על כך ועשה הרבה השתדלויות לזכות להגיע לציון של הרבי.

כמה פעמים כבר הכין מזוודה והיה מוכן לנסיעה, למרות שאימת הקומוניזם ריחפה עדיין בעולם. וכך היה סיפור המעשה הראשון בשנת תשי"ז:

החסיד רבי משה ירוסלבסקי שזכה ועלה מרוסיה לארץ הקודש, התגעגע בכל מאודו לשוב להשתטח על ציון רבינו באומן, והוא ניסה דרכים שונות שהיה בהן סיכוי כלשהו לממש שאיפתו. הרצון להשתטח על הציון לא הניח לו, על כן נהג לנסוע מידי פעם לשגרירות הרוסית ברמת גן.

"מה עלי לעשות כדי שאוכל לשוב לרוסיה? בירר אצל אנשי השגרירות.

"אנשים כמון, הרי מבקשים לעזוב את רוסיה, ואתה מבקש לשוב אליה...?" הרימו הרוסים שמפם בפליאה. "אני מבקש להתפלל על קברו של רבי נחמן, השתטחות על קברו הינה תענוג רוחני עצום, ורצוני לשוב ולחוש את אותו תענוג שחשתי בעבר" הסביר להם החסיד רבי משה ירוסלבסקי ששב וחזר לשגרירות פעם אחר פעם.

אנשי השגרירות כבר הכירוהו ולעגו לו, אך הוא בשלו המשיך להתייצב בשגרירות הרוסית ובפיו משאלה אחת: "רצוני להגיע לאומן".

באחת הפעמים הבטיחו לו אנשי השגרירות, כי לקראת ראש השנה תשי"ח יוכל להגיע למוסקבה, אולם עליו לארגן תחילה קבוצה שתצטרף לנסיעתו, ורק במוסקבה יוחלט על ידי השלטונות שם אם הקבוצה תוכל להמשיך לאומן.

שלושים חסידים נלהבים החלו להתכונן לנסיעה.

החסיד הברסלאבי ר' נחמן שטראסק (סבו של הילד הנודע יוס'לה שוכמכער) ששהה בגלות סיביר והגיע באותן השנים לארץ, הדייק את הקבוצה כיצד להגיע לציון באומן וכיצד להסתדר בכלל במדינה הרוסית. לעומתו רבי לוי יצחק בנדר שהגיע גם הוא מרוסיה לארץ ישראל באותן שנים, הזהיר את החסידים שהנסיעה הינה בגדר סכנה ממשית ויש חשש גדול מאוד שכל הקבוצה תיעצר באשמת ריגול.

העלות הכוללת של הנסיעה לאומן הייתה גבוהה עד למאוד. ר' משה ירוסלבסקי היה נלהב, ועימו ר' גדליה פליער שניסה כבר בעבר להגיע לאומן ונכשל.

ר' גדליה פליער וידידו הגיעו לרבי משה בורשטיין וביקשו לשמוע את דעתו בדבר הנסיעה.

רבי משה הביאם אל ביתו, והראה להם מזוודה שהכין לנסיעה: "אם תהיה נסיעה לאומן, הנה ראו, גם אני מוכן ומוזמן להצטרף", אמר.

כדי להוכיח לר' גדליה פליער את רצינותו, סיפר לו רבי משה שהוא עצמו לוהה כסף עבור הנסיעה, והובן מכך שהוא מחושב וכי יש לו מנין להשיב את ההלוואה. עם זאת, הזהיר מאוד את החסידים האחרים לנהוג בזהירות, שלא ילוו כסף עבור הנסיעה, שכן יש לו ספק אם הנסיעה תתממש ועדיין אינם יודעים מניין ישיבו את ההלוואה.

ימים ספורים לפני ראש השנה תשי"ח, נפגש רבי משה עם הקבוצה שאמורה הייתה לצאת למוסקבה. הוא אחז את מזוודתו בידו, והביע שוב את דעתו המסופקת בדבר מימוש הנסיעה. "נראה לי יותר שאגיע עם המזוודה למירון", אמר.

אכזבת הקבוצה לא אחרה לבוא: משטרת הגבולות בארץ עלתה על כך, כי רבים מהחסידים הינם בגיל גיוס, אי לכך אינם רשאים לצאת מהארץ. כשנבדקה הרשימה, נשרו ממנה שמות רבים. לבדודים שנותרו, לא סיפקה השגרירות אשרת כניסה למוסקבה. רבי משה בורשטיין הרים את המזוודה, ונסע עמה גם השנה... למירון.

וכך היה גם סיפור בשנת תשי"ז:

היה זה לפני המלחמה בארץ ישראל, אישרה שוב השגרירות הרוסית נסיעה קבוצתית למוסקבה, ובניגוד לפעם הקודמת, היא אף אישרה מראש נסיעה לאומן.

ההתרגשות הייתה עצומה ועוררה את החסידים בכל אתר ואתר לציפייה דרוכה לקראת הבאות. הזדמנות נדירה של נסיעת קבוצת חסידי ברסלב באופן רשמי לאחר עשרות שנים של סגר ואטימיות, עוררה סקרנות ותפילות רבות.

רבי משה בורשטיין התכונן גם הוא לנסיעה. הוא הכין מזוודה, בגד חדש לברכת שהחינו, ושמן זית להדלקת נרות התמיד על הציון באומן. שנים רבות המתין להזדמנות זו. כיסופיו לא הניחו לו, וגם הוא שאל: הפעם כבר אוכל לפקוד את ציון הרבי?

בימי ההמתנה בארץ ישראל, נעשו בינתיים הגבולות חמים ומתוחים לקראת חשש מלחמה.

ריח מלחמה ריחף באוויר, ורוסיה ניתקה את קשריה הדיפלומטים עם ארץ ישראל. משכן בטלה הנסיעה, ושוב המתינו כל הקבוצה להגיע אל הציון והכיסופים רק הלכו וגברו... (ע"פ ספר כיסופים)

הלמוד מ"שבת נחמו"

מן הספר 'ישעיהו הקדוש'

לְדִים יְקָרִים! שֶׁבֶת זוֹ שְׁאַחֲרֵי תְּשַׁעָּה בָּאָב – נִקְרָאת "שֶׁבֶת נַחֲמוּ" – בָּהּ אֵנוּ קוֹרְאִים בְּ"הַפְּטָרָה" אֵיךְ שֶׁנִּבְיָא יִשְׁעִיָּהוּ מִנְּחָם אֶת עַם יִשְׂרָאֵל – לְאַחֵר הַשָּׁבָר הַגָּדוֹל מִחֻבָּר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.

גַּם אִם עַם יִשְׂרָאֵל עֲבָרָה אֶת הַדְּבָרִים הַקְּשִׁים בְּיוֹתֵר – בָּאָה הַפְּטָרָה לְשִׁנְקָרָה הַשָּׁבָת – וְהִיא עוֹזֶרֶת לָנוּ לְצֵאת מִתְּקִשִּׁי, הִיא מַחֲזֶקֶת אוֹתָנוּ שֶׁלֹּא נִשָּׂאָר בְּצַעַר, אֶלָּא נִחָם וְנִמְשִׁיךְ.

וְכֵן אֵנוּ קוֹרְאִים בְּאַחַת הַפְּסוּקִים: "מִבְּשָׁרֹת יְרוּשָׁלַם הָרִימִי אֶל תִּנְיָאִי אֲמָרִי לְהָרִי הַזֶּה הֵנָּה הֵשֵׁם אֱלֹהֵינוּ... כִּן, הֵשֵׁם לֹא עוֹזֵב אוֹתָנוּ חֵס וְשֵׁלוֹם, הוּא מַחֲזֶק אוֹתָנוּ וְאוֹמֵר לָנוּ: "אֵל תִּנְיָאִי – אֵל תִּפְחָדוּ הוּא נִמְצָא אִתָּנוּ תָּמִיד... כִּמָּה זֶה מַחֲזֶק אוֹתָנוּ – שֶׁגַּם אִם אֵנוּ עוֹבְרִים קְשִׁיִּים גְּדוֹלִים בְּחִינֵינוּ אֵנוּ – אֵין לָנוּ לְהִשָּׂאָר בְּקִשִּׁי אֶלָּא לְהַתְעוֹדֵד וּלְהַמְשִׁיךְ, לְדַעַת שֶׁהֵשֵׁם אִתָּנוּ. לֹא לְחַסֵּם אֲמָרוּ לָנוּ חֻקֵּינוּ: שֶׁנֶּזְרָה עַל הַמֵּת שֶׁיִּשְׁפָּחֵם מִחֶלֶב. כִּי עַל הָאָדָם לְשַׁפֵּחַ אֶת צָרוֹתָיו וּקְשָׁיו, וְעָלָיו תָּמִיד לְהַתְחִיל מַחֲזֶק וּלְהַמְשִׁיךְ, וְכֵן שֶׁתִּבְרַח בְּיִשְׁרוּת הַרְיָ"ן שֶׁהִשְׁכָּחָה זֶה טוֹב לְאָדָם, בְּכֵדִי שֶׁיִּשְׁפָּח מוֹה שֶׁהֵנָּה, וְיִיכַל לְהַתְחִיל הַתְּחִלָּה הַזֶּה.

וְכֵן כּוֹתֵב רַבִּי נִפְתָּלִי תֵּלְמִידוֹ שֶׁל רַבְּנוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, בְּמִקְטֵב הַתְּחִנּוּקִית לְאַחַד שְׁעָרֵי הַרְבֵּה צְרוּת וּקְשָׁיו, "מִקְרָחִים לְהַתְּנַחֵם, כְּמוֹ שֶׁקּוֹטֵב: יִעֲמָדוּ נַחֲמוּ עִמִּי יֹאמְרֵי אֱלֹהֵינוּ" וְהַתּוֹרָה הִיא נִפְתָּחִית, וּבְכָל אָדָם נַחֲמָן, וְגַם עֵתָה הִיא אוֹמְרָת נַחֲמוּ... שֶׁנֶּזְרָה לְהַתְּנַחֵם וּלְשַׁפֵּחַ, לְהַתְחִיל מַחֲזֶק וּלְהַמְשִׁיךְ...

דווקא
בימי
בין
הזמנים
זו
העת
המתאימה
להטענה
לקראת
הבאות..

זוית ראיה <<

